

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 26/00559-6
Saksbehandler Edgar Vegge

Høring av søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet til landbasert fiskeoppdrett i Farsund

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Forvaltningsutvalget	11.06.2026	23/26

Forvaltningsutvalget har behandlet saken i møte 11.06.2026 sak 23/26**Møtebehandling**

Knut Petter Netland (Krf) fremmet følgende forslag:

Forvaltningsutvalget i Kvinesdal mener søknaden om vannuttak og regulering av Opoftevannet må avslås. Muligheter og konsekvenser av alternative løsninger må i større grad vurderes før man tillater inngrep i dette landskapet med tilnærmet uberørt natur. Samfunnsinteressene er ikke tilstrekkelig vurdert.

Hvis tillatelse likevel blir gitt, bør det basere seg på en revidert gjennomgang av HRV, LRV og minstevannføring samt gis et prøvereglement på 10 år for å kunne tilpasse reguleringen og minstevannføringen til naturtilstanden.

Forslagene ble satt opp mot hverandre.

Votering

Nytt forslag fra Knut Petter Netland (Krf) ble enstemmig vedtatt.

Forvaltningsutvalgets vedtak

Forvaltningsutvalget i Kvinesdal mener søknaden om vannuttak og regulering av Opoftevannet må avslås. Muligheter og konsekvenser av alternative løsninger må i større grad vurderes før man tillater inngrep i dette landskapet med tilnærmet uberørt natur. Samfunnsinteressene er ikke tilstrekkelig vurdert.

Hvis tillatelse likevel blir gitt, bør det basere seg på en revidert gjennomgang av HRV, LRV og minstevannføring samt gis et prøvereglement på 10 år for å kunne tilpasse reguleringen og minstevannføringen til naturtilstanden.

Høring av søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet til landbasert fiskeoppdrett i Farsund

Kommunedirektørens innstilling:

Forvaltningsutvalget i Kvinesdal mener søknaden om vannuttak og regulering av Opoftevannet må avslås. Så lenge det finnes en alternativ løsning som kan dekke behovet for ferskvann, bør vi ikke tillate inngrep i dette landskapet med tilnærmet uberørt natur. Samfunnsinteressene veier ikke tungt nok.

Hvis tillatelse likevel blir gitt, bør det gis et prøvereglement på 10 år for å kunne tilpasse reguleringen og minstevannføringen til naturtilstanden.

Vedlegg

Høring av søknad om vannuttak og regulering av Opoftevannet til akvakultur i Farsund og Kvinesdal kommuner, Agder

Saken kort fortalt

Norges vassdrags- og energidirektorat har sendt på høring en søknad fra Baring Farsund AS om tillatelse til uttak av vann og regulering av Opoftevannet. Vannet skal brukes til lakseoppdrett i det landbaserte anlegget i Lundevågen i Farsund.

Kommunedirektøren anbefaler å si nei, samfunnsinteressene veier ikke tungt nok til å tillate inngrep i dette landskapet med tilnærmet uberørt natur.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat har sendt på høring en søknad fra Baring Farsund AS om tillatelse til uttak av vann og regulering av Opoftevannet. Vannet skal brukes til lakseoppdrett i det landbaserte anlegget i Lundevågen i Farsund. Baring ønsker å ta ut en vannmengde på 0,2 m³/s, samt å kunne regulere vannet med 1,2 m for å ha nok vann i nedbørfattige perioder.

Søknaden med vedlegg er tilgjengelig på NVEs nettside: www.nve.no/9282/V. Et oversiktskart er vist på siste side i saksframlegget.

Kommunen har fått utsatt høringsfristen til dagen etter møtet i forvaltningsutvalget.

Kort om anlegget i Lundevågen

Baring har fått konsesjon for å produsere inntil 24 000 tonn laksefisk pr. år i det landbaserte anlegget Lundevågen i Farsund kommune. Første byggetrinn er ferdigstilt og er et postsmoltanlegg med et oppdrettsvolum på 4 798 m³. Prosjektering av neste byggetrinn er nå i gang og dette byggetrinnet vil få et totalt oppdrettsvolum på 19 920 m³. Første og andre byggetrinn gir mulighet til å ta inn smolt på 80 – 100 gram og føre fisken fram til rundt 1 kg før levering til ekstern kunde. I senere byggetrinn er planen å utvide anlegget til å kunne kjøre hele prosessen fra rogn til slaktefisk.

Hva sjøvann og ferskvann brukes til

I første og andre byggetrinn brukes sjøvann til produksjonen. Det er først på senere byggetrinn, når anlegget skal utvides med produksjonslinjer fra rogn til smolt (klekkeri og smoltanlegg), at det blir

behov for ferskvann. I naturen holder laksen til i ferskvann fram til smoltstadiet, før den vandrer ut i havet for å vokse seg stor, og prosessene i anlegget etterligner den naturlige livssyklusen.

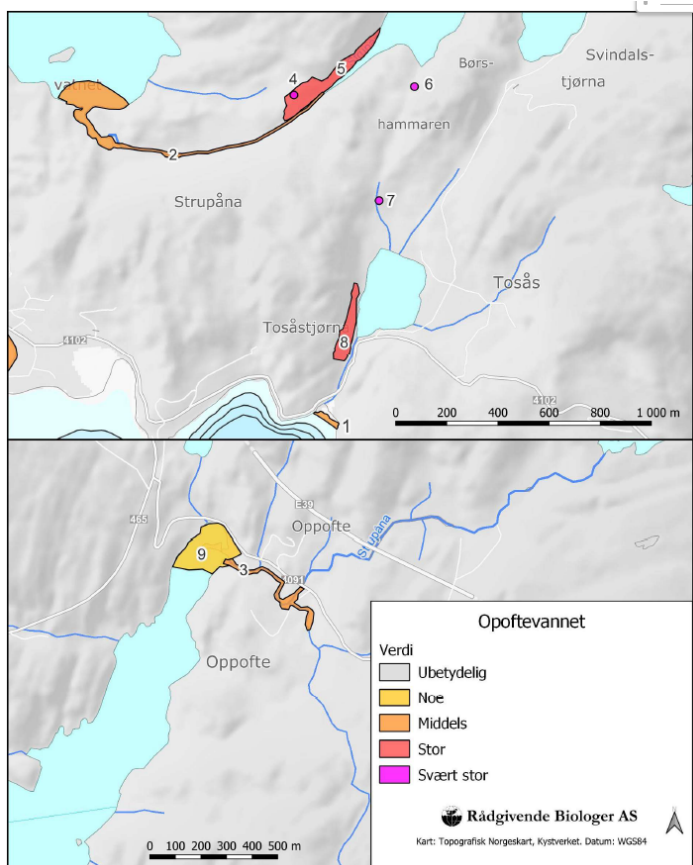
Om reguleringen i Opoftevannet

Planen er å bygge en dam like nedenfor utløpet av Opoftevannet for å kunne regulere vannstanden med 1,2 m. Gjennom en åpning i dammen skal det slippes minstevannføring på 72 l/s. Vann planlegges hentet fra et inntak på minst 10 meters dyp sør i vannet, og føres via en $\varnothing=500$ mm ledning inn til en pumpestasjon ved Timrestø. Vannet pumpes over et høybrekk og føres med selvfall i ledning 17,5 km ut Åptafjorden til Lundevågen.

Baring skriver at HRV og LRV ligger godt innenfor naturlig vannstandsvariasjon. Minstevannføringen på 72 l/s tilsvarer alminnelig lavvannføring. Gjennomsnittlig antall dager i året der tilsiget i nedbørfeltet er mindre og større enn vannforbruket er henholdsvis 32 og 333 dager basert på data for perioden 1995-2022.

Litt om virkningene for naturverdiene

Rådgivende Biologer har laget konsekvensutredning for naturmangfoldet. Kartet og tabellen nedenfor oppsummerer resultatene. Konklusjonen er at den samlede belastningen på økosystemet trolig ikke økes av tiltaket. Det finnes både delområder med ubetydelig miljøskade og delområder med noe miljøskade. Ingen delområder har mer alvorlig konsekvens. Konsekvensgraden er satt som «noe negativ konsekvens».

Vurderinger	Delområde	0-alt.	
Konsekvens for delområder	1 Glippeb.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	2 Strupåna	0	Noe miljøskade (-)
	3 Oppoptå b.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	4 Strupån. n.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	5 Strupå. nø.	0	Noe miljøskade (-)
	6 Timresto s.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	7 Veggb. s.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	8 Tosås. sv.	0	Ubetydelig miljøskade (0)
	9 Kvednh.	0	Noe miljøskade (-)
	10 Næromr.	0	Noe miljøskade (-)
Avveininger	Begrunnelse for vektlegging		Ingen områder vektlegges.
	Samlede virkninger		Økosystemet er i dag noe belastet gjennom påvirkning av sur nedbør i ferskvannsfasen, oksygensvikt i dype områder i sjø, samt miljøgifter i sediment i Lundevågen. Det er lite trolig av den samlede belastningen på økosystemet vil øke som følge av tiltaket.
Samlet konsekvens for miljøtema	Samlet konsekvens		Noe negativ konsekvens
	Begrunnelse		Det er både delområder med ubetydelig miljøskade og delområder med noe miljøskade. Ingen delområder har mer alvorlig miljøskade.

Men anleggsarbeid og økt trafikk i anleggsområdet kan forstyrre fugl, pattedyr og fisk, spesielt i hekke- og yngleperioden om våren. Det anbefales å unngå anleggsarbeid, spesielt gravearbeider, i hekkeperioden for fugler av nasjonal forvaltningsinteresse, inkludert rødlistede arter og ansvarsarter. De hule eikene mellom Oppoftevannet og Tosåstjørna må bevares.

Baring skriver at de vil bygge en åleleder som hjelper ål med å komme seg over dammen.

Samlet vurdering

Baring mener at tiltakene vil ha ubetydelige konsekvenser for de aller fleste vurderte

fagområder. Det er foretatt en enkel konsekvensvurdering og det er ikke påvist noen nevneverdige ulemper for andre interesser:

Tema	Konsekvens	Søker/konsulent sin vurdering
Vanntemp., is og lokalklima	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Grunnvann	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Naturfare og klimaendringer	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Rødlistearter	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Terrestrisk miljø	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Akvatisk miljø	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Økosystemtjenester	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Verneinteresser	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Landskap og INON	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Kulturminner og kulturmiljø	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Reindrift	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Jord og skogressurser	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>
Ferskvannsressurser	<i>Positiv (+)</i>	<i>konsulent</i>
Brukerinteresser	<i>Ubetydelig (0) til positiv (+)</i>	<i>konsulent</i>
Samfunnsmessige virkninger	<i>Positiv (+)</i>	<i>Konsulent/søker</i>
Samlet vurdering	<i>Ubetydelig (0)</i>	<i>konsulent</i>

Finnes det alternative vannkilder?

Baring har undersøkt to andre vannkilder: kommunalt drikkevann i Farsund og grunnvann fra Lygna. Farsund kommune kunne ikke garantere vannforsyning i tørre perioder, og i Lygna kom tiltaket i konflikt med naturreservatet som ligger i utløpet av elva.

Hva med å avsalte sjøvannet? Baring skriver at det var denne metoden som lå til grunn for konsesjonssøknaden. Noe av forutsetningen har imidlertid endret seg etter at konsesjonen ble gitt. Økende fokus på energibesparende tiltak, samt sterkt varierende strømpriser i Sør-Norge, har gjort at de ønsker å finne alternative ferskvannskilder. Vi har fått noen ekstra opplysninger fra Baring om hva som ligger til grunn for å gå bort fra avsalting. De skriver at å skaffe til veie 200 l/s i avsaltingsanlegg fra rent sjøvann vil kreve ca. 40 000 kWh/døgn. I tillegg kommer ekstra pumping av sjøvann til avsaltingsanlegget på 1 900 kWh/døgn. Til sammen tilsvarer dette et strømforbruk for ca. 760 boliger pr år. Et avsaltingsanlegg i denne størrelsen vil kreve et effektbehov på ca. 3 MW.

Vurdering

Kommunedirektøren vil først si at Baring sin satsing på oppdrettsanlegg på land er et bra tiltak. De velkjente problemene med rømminger og lakselus elimineres, og avløpsvannet blir rensset. Dette er en bedre måte å produsere laks på enn tradisjonelle oppdrettsanlegg i sjøen.

Tiltakene som denne søknaden dreier seg om, med dam, vei, pumpestasjon og vannledning, ligger i Farsund kommune. Også Strupåna, hvor minstevannføringa skal slippes, ligger i Farsund. På Kvinesdalsida er det reguleringen av vannstanden i Opoftevannet som vil merkes. Ut fra beskrivelsen i søknaden skal reguleringen skje innenfor naturlig vannstandsvariasjon.

Men Opoftevannet er et av de få, større vannene i Kvinesdal som er tilnærmet uberørt. Her er ingen regulering, få veier og lite bebyggelse. Landskapet er uveisomt og bratt, det har stort sett fått ligge i fred siden siste istid, og naturmangfoldet er tilnærmet uforstyrret. Er samfunnsinteressene sterke nok til å tillate inngrep i dette landskapet? Kommunedirektøren mener nei så lenge det finnes en annen løsning for å skaffe ferskvann. Å avsalte sjøvann vil kreve mye energi, og for tiden er

strømmen dyr, men utviklingen går videre, prisene endres, og kanskje kan det komme opp nye løsninger som er mer energieffektive. Kommunedirektøren mener det må jobbes videre med denne, eller andre løsninger, før vi tillater nye inngrep i uberørt natur.

Hvis Baring skulle få tillatelse anbefaler kommunedirektøren et prøvereglement på 10 år for å kunne tilpasse reguleringen og minstevannføringen til naturtilstanden.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Konsekvenser for barn og unge

Ingen

Konsekvenser for klima og miljø

Opoftevannet er et av de få, større vannene i Kvinesdal som er tilnærmet uberørt. Her er ingen regulering, få veier og lite bebyggelse. Landskapet er uveisomt og bratt, det har stort sett fått ligge i fred siden siste istid, og naturmangfoldet er tilnærmet uforstyrret. Så lenge det finnes en alternativ løsning som kan dekke behovet for ferskvann, bør vi ikke tillate inngrep i dette landskapet.

Konsekvenser for folkehelse

Ingen

Konklusjon

Kommunedirektøren anbefaler å si nei til tillatelse til vannuttak og regulering. Hvis tillatelse likevel blir gitt, anbefaler kommunedirektøren et prøvereglement på 10 år for å kunne tilpasse reguleringen og minstevannføringen til naturtilstanden.

